

Asbest is emotie (?)

NVvA-symposium, 12 april 2018

Presentatie opgesteld door:
René Bekman, voorzitter Stichting VIA
Geke van Meer

Miljoenen verspild bij opruimen asbest door te strenge regels

Huizenbezitters betalen miljoenen euro's te veel voor eenvoudige asbestklusjes. Grote opdrachtgevers, asbestexperts en wetenschappers zeggen dat de regels om het kankerverwekkende spul te mogen opruimen zo zijn doorgeschooten, dat ze lang niet altijd meer in verhouding staan tot de gezondheidsrisico's.

'Asbestbranche houdt iedereen voor de gek'

Strengere regels drijft de prijzen voor het opruimen van het kankerverwekkende asbest steeds verder op. Saneerders verschuilen zich achter de gezondheidsrisico's, maar de weerstand groeit tegen het gemak waarmee dat gebeurt. „De asbestbranche houdt iedereen voor de gek,“ zegt hoogleraar Besturen en Veiligheid Ira Helsloot.

Voorstellen Rene Bekman

- Arbeidshygiënist (RAH) / veiligheidskundige (RHVK)
- FUJIFILM Manufacturing Europe BV
- Voorzitter van de Stichting VIA
(Verenigd Industrie overleg Asbest en schadelijke vezels)

Stichting VIA

- Sectoren met industriële installaties
- Het doel van Stichting VIA is dat industriële aspecten op adequate wijze hun weerslag vinden in de relevante regelgeving over de aanwezigheid van asbest en schadelijke vezels.
- Stichting VIA stelt zich ten doel om daar waar dit speelt aan tafel te schuiven en op basis van inhoudelijke deskundigheid (zoals door arbeidshygiënisten en hoger veiligheidskundigen) deel te nemen aan de totstandkoming van regelgeving.

DAMEN
CRODA

FUJIFILM

TEIJIN
Human Chemistry, Human Solutions

ENGIE

EXXON

AkzoNobel

IOI Loders Croklaan

Stichting VIA

- Als we iets willen zullen we zelf verbanden moeten leggen
- Samenwerking:

NEN

Ministerie van
Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Stichting VIA - onderwerpen

- Pakkingen (Smart – uitzonderingspositie – stelsel)
- LAVS
- Definitie proces installaties (ARBO – [SZW] en Milieu [IenW])
- Dak “besluit”
- Keramische vezels
- Asbeststelsel

Aanleiding presentatie

- De industrie heeft 200 miljoen euro uitgegeven i.v.m. Straalgrit.
- Is dit geld goed besteedt, was dit nodig?
- Wat was feitelijk het risico?
- Wat is de rol geweest van de arbeidshygiënist?

Vragen die beantwoord moeten worden?

- Rol van arbeidshygiënisten moet verbeterd worden ten aanzien van de asbestproblematiek, hoe gaan we dat in de toekomst doen.
- Hebben wij binnen de NVvA voldoende deskundigheid?
- Hebben wij als arbeidshygiënisten een goed beeld van het risico van asbest?

Voorstellen Geke van Meer

- Arbeidshygiënist (RAH) en milieukundige
- Lequality BV
- Adviseur o.a. op het gebied van asbest en bodem

Wat is asbest?

- Asbest is een carcinogene stof.
- Terug naar de basis: je moet er wel aan blootgesteld worden, hoe?
- Uitgangspunt '1 vezel kan dodelijk zijn'?

Wat is asbest?

- Grenswaarde asbest = 2000 vezel/m³ zowel voor hecht- als niet hechtgebonden
- Alleen werkwijze aanpassen op basis van andere Arbo-risico's
- Risicoklasse 1, 2 en 2a

Casus straalgrit

- Tijdens gebruik Eurogrit straalgrit, verdachte vezels aangetroffen
- Na analyseren **materiaal** melding; bevoegde instanties en SZW
- Brief van SZW naar 140 ontvangers van geleverde straalgrit
  - Toonzetting brief is passend bij hoog risico
  - SZW stelt zich op als crisismanager
  - Betreft geen deskundigheid vanuit de markt of gedupeerde bedrijven
  - Geeft opdracht aan TNO
- Communicatie verloopt via de websites van SZW en Eurogrit en verschillen onderling

Casus straalgrit

- Verschillende bedrijven en overheden voeren zelf onderzoek uit
- O.a. Shell en TATA steel hebben binnen enkele dagen de eerste resultaten
- TNO gaat ondertussen door met eigen onderzoek, wat tenminste twee weken in beslag neemt
- Een tussentijds rapport: de verontreiniging is verre van verontrustend
- Er ontstaat verwarring in de communicatie
  - Risicoklasse 2 of 1 of
  - helemaal geen risicoklasse maar een carcinogene stof?

Casus straalgrit

Voorbeeld resultaten onderzoek Willemsbrug:

- Pijlers gestraald met verontreinigd straalgrit
- Kleefmonsters
  - 75 stuks in het straalgebied en direct er omheen
  - 1 kleefmonster heeft uitslag +/-
- Luchtmonsters
  - 12 luchtmonsters geanalyseerd op SEM. Geen asbest aangetroffen
- Bulkmonsters conform NEN5707/5898
  - $< 33 \text{ mg/kg}$ droge stof witte asbest ($33/1000.000=0,00033 \times 100 = 0,03\%$)

Casus straalgrit - monsternamen

- Kleefmonsters
- Luchtmonsters,
- Bulkmonsters conform NEN5707/5898,

Wat is dit en wat is de waarde?

Casus straalgrit, hoe ging het verder?

- TNO heeft geconcludeerd dat de hoeveelheid asbest niet boven de 100 mg/kg droge stof komt en de vezelemissie niet boven de 2.000 vezels komt, voor de stralers.
- SZW heeft op basis van de uitkomsten van het TNO rapport geconcludeerd dat het straalgrit niet onder de asbestwetgeving valt.
- Dat het werken met dit straalgrit geen verhoogde risico's oplevert maar ter voorkoming van stofvorming en vezelemissie er wel passende maatregelen moeten worden genomen tijdens het gebruik.
- Deze maatregelen zijn echter niet nieuw en al jaren van kracht voor die bedrijven die met straalgrit werkzaam zijn.

Casus straalgrit, hoe ging het verder?

- Er is geen belemmering of beperking op het normale werkproces.
- Het is niet aannemelijk dat men is blootgesteld aan asbestconcentraties afkomstig uit het verontreinigde straalgrit boven het verwaarloosbaar risico.
- Het opruimen van straalgrit kan veilig mits, stofvorming wordt voorkomen.
- Er is geen sprake van het moeten werken onder asbestcondities omdat de concentraties hiervoor simpelweg te laag zijn.
- De meeste bedrijven hebben het straalgrit door een specialistisch bedrijf laten verwijderen/ophalen, was dit nodig?

Casus straalgrit, hoe had het kunnen gaan?

- Eerste melding met analyse:
- Geen probleem het is kleiner dan 0,1% dus er is geen sprake van een carcinogeen mengsel
- Wie had dit kunnen bepalen: milieudeskundige i.s.w.m. toxicologen en arbeidshygiënisten
- Communicatie met bedrijfsleven en eventueel aanscherpen internationale regels (in hoeverre mogelijk)
- Emotie omtrent asbest in de kiem smoren en eerlijk zijn naar de burgers
- Overheid is bang voor onrust bij de burgers dus behandelt het extreem gevoelig. Markt profiteert.

Casus straalgrit, verantwoordelijkheid

- Wat betekent een asbest vrij verklaring Europees of wereldwijd?
- De industrie toetst straalgrit aan de poort.
- Kleinere bedrijven/particulieren zullen dit niet controleren of kunnen controleren.
- Is er nu een probleem?

Huidige rol arbeidshygiënist

- Vertegenwoordiger vanuit NVvA in Ascert
- Vertegenwoordiger vanuit NVvA in CROW 400
- Arbeidshygiënisten die werkzaam bij overheidsinstellingen
- Arbeidshygiënisten die werkzaam zijn bij bedrijven

Toekomstig rol arbeidshygiënist

- NVvA en media verbeteren?
- Binnen NVvA speciaal asbestteam/vakgroep?
- Arbeidshygiënisten actief in VIA/VOAM
- Vanuit overheid een crisisteam samenstellen met daarin vertegenwoordigers vanuit speciaal asbestteam/vakgroep NVvA en VIA/VOAM
- Meer kennis over asbest publiceren van overheid werken aan demotie omtrent dit onderwerp
- Arbocatalogus asbest opstellen voor industrie
- Arbeidshygiënisten in werkgeversorganisaties

Stellingen

- Er is onvoldoende kennis bij de overheid om een vraagstuk zoals straalgrit te managen
- Is de NVvA onafhankelijk als adviseer voor de overheid?
- De NVvA profileert zich onvoldoende waardoor arbeidshygiënisten niet betrokken worden bij crisismanagement
- Is er binnen de NVvA voldoende kennis om de overheid van advies te voorzien?
- In de opleiding wordt onvoldoende aandacht besteedt aan het onderwerp asbest waardoor arbeidshygiënisten in de basis te weinig kennis hebben
- Is een commerciële arbeidshygiënist betrouwbaar?

Slotvraag

- Denken wij dat een speciale asbestcommissie binnen de NVvA een toegevoegde waarde heeft?
- Wie wil actief deelnemen?